

Basisschool De Schakel in Eindhoven wilde een schoolplein waar kinderen de ruimte hebben, elkaar kunnen ontmoeten, waar voor elk type kind wat wils is en dat kinderen vooral uitdaagt. **BOERplay** pakte de handschoen op.

SCHOOLPLEIN DE SCHAKEL UITDAGEND VOOR ALLE KINDEREN

PEUTER OP HET VERKEERSPLEIN. OP DE ACHTERGROND HET NIEUWE SPEELHUISJE.

MEISJE AAN HET RELAXEN OP DE 'APENROTS'.

Peter Leenhouders is directeur van basisschool De Schakel in Eindhoven. De Schakel is een wijkschool die de laatste jaren ook steeds meer kinderen van buiten de wijk aantrekt. "We zijn nu een licht groeiende school met iets meer dan 200 leerlingen."

Leenhouders kwam elf jaar geleden bij De Schakel. "Uit een onderzoek onder leerlingen, leerkrachten en ouders kwam naar voren dat

90 procent het liefst als eerste het schoolplein wilde aanpakken. En dat snapte ik. Het was een grote vlakte met gescheurd en gebroken asfalt. Het zag er niet uit." Het leidde ertoe dat het schoolplein werd betegeld en voorzien van enkele leuke speeltoestellen.

ANDERE BEHOEFTE

Dat bleek op den duur echter niet voldoende. "In de loop der jaren veranderde de schoolpopulatie.

En mede daardoor ook de behoefte om ons onderwijs uitdagender te maken. Zowel binnen als buiten de klas. Ook het plein moest uitdagend genoeg zijn. De grootte bood in ieder geval voldoende mogelijkheden."

Leenhouders ging op zoek naar een partner om de visie van De Schakel te vertalen op het schoolplein en kwam bij BOERplay terecht. "Deze leverancier hanteert een visie voor inrichting van speelplekken, op basis van vier speltypes – rauwers, douwers, bouwers en schouwers (zie kader, red) – die naadloos aansluit bij onze visie. Wij willen een schoolplein dat enerzijds kinderen de ruimte geeft en anderzijds hen de gelegenheid geeft elkaar te ontmoeten. En dat laatste is een sociaal-emotioneel aspect: op een plein leren kinderen met elkaar om te gaan en met elkaar te spelen. Een tweede onderdeel van de visie is dat we regelmatig buitenlessen geven en dat het schoolplein met de inrichting daarop moest aansluiten."

SPEELHUISJE EN HANGPLEK

Leenhouders vroeg vervolgens aan een jongen en meisje uit elke groep wat er moest blijven van het oude schoolplein. Daaruit kwam onder meer naar voren dat het speelhuisje en het voetbalveld moest blijven en dat de drie tuimelrekjes moesten worden uitgebreid met een kleiner vierde voor de allerjongsten. Vervolgens vroeg hij wat ze graag nieuw wilden hebben en daarbij scoorde met name een schommel hoog. Na de leerlingen ging Leenhouders naar de leerkrachten. Zij wilden graag een hangplek voor de oudere leerlingen. "In de oude situatie zaten ze op boombanken

rond twee bomen, maar daarbij kun je elkaar niet aankijken." BOERplay vertaalde vervolgens de eisen in een ontwerp dat aan alle partijen werd voorgelegd. Het leidde nog tot enkele aanpassingen, waarna het ontwerp uiteindelijk definitief werd.

Op het nieuwe schoolplein komen de buitenlessen op allerlei manieren terug. Zo zijn er met straatbestickering cijfers en letters aangebracht en spelen ook kleuren in verschillende vormen een belangrijke rol. Verder is er een 'apenrots', een toestel dat bestaat uit bankjes van verschillende hoogten die aan elkaar vastzitten. "Die wordt bij tekenlessen bijvoorbeeld gebruikt om op te zitten, net als de 'tribunes' rond het voetbalveld."

PODIUM

Trots is Leenhouders op het nieuwe podium rond de ingang van de school. Voorheen was dat een licht verhoogd podium van 1,5 bij 1,5 meter, dat ongeschikt was voor evenementen zoals de ontvangst van Sinterklaas. "We misten een buitenpodium." Inmiddels is er een verhoogd buitenpodium in de vorm van een halve maan met een breedte van zes meter en een hoogte van 50 centimeter. Leenhouders ziet dat het nieuwe podium ook bij de kinderen in de smaak valt. "De kinderen van onze school houden van dansen. Daarom heb ik een geluidsbox op accu gekocht met een SD-kaartje waarop top-40-nummers staan. Die mogen ze gebruiken, mits ze natuurlijk het geluid niet te hard zetten." Nieuw op het plein is ook een King-veld, een familieschommel en een betonnen pingpongtafel.

LUCHTFOTO VAN HET PLEIN, WAARBIJ HET GEBRUIK VAN KLEUREN EN VERDELING OVER HET PLEIN DUIDELIJK WORDEN.

ONTWERP HERINRICHTING SCHOOLPLEIN
DE SCHAKEL, BOERPLAY.

DOEL MET KLEUREN EN CIJFERS. RECHTS HET VERNIEUWDE PODIUM IN DE VORM VAN EEN HALVE MAAN.

DE HANGBRUG VOOR DE OUDERE KINDEREN KREEG EEN FLINKE MAKE-OVER.

HET VOETBALVELD MET TRIBUNES VAN HERGEBRUIKTE MATERIALEN, DIE OOK ALS HANGPLEK KUNNEN DIENEN.

HET KING-VELD, OOK GESCHIKT VOOR BUITENLESSEN & BEWEGEND LEREN.

En een verkeersplein met een verhoging inclusief 'benzinepomp', waar kinderen op hun fietsjes en in hun karretjes met het verkeer kunnen oefenen.

HALVE BOOMSTAMMEN

Om te zorgen dat het schoolplein na de herinrichting één geheel bleef, zijn bepaalde onderdelen van het oude plein gepimpt, zoals een groot toestel met hangbrug voor de oudere kinderen. De oude betonnen rand werd bekleed met halve boomstammen. Het speelhuisje, waar de jongsten zo aan hechtten, is teruggekeerd als nieuw toestel.

Het nieuwe schoolplein is aan het begin van het schooljaar geopend. Inmiddels ziet Leenhouders op verschillende gebieden het effect ervan. "Voorheen was het voetbalveld hartstikke druk. Met soms per pauze wel 40 tot 45 kinderen. Na de herinrichting is dat aantal de helft. De rest verdeelt zich over alles wat uitdaagt eromheen. Iets anders wat we zien is dat groepen kinderen zich meer dan voorheen mengen en dat zich andere groepen vormen. En we zien dat er minder conflicten zijn, want er is nu zoveel aanbod. Als een toestel bezet is, ga je gewoon naar een ander toestel."

ONTWERPVISIE: VIER SPELTYPES & BEWEGEND LEREN

Goede speelruimte geeft kinderen aanleiding om op hun eigen manier te spelen en te doen wat bij hun ontwikkeling past. Een goed ingericht schoolplein draagt bij aan betere leerprestaties en een leuke schooltijd voor kinderen. Hiervoor hanteert BOERplay de menstype-benadering met vier speltypen: rauwers, douwers, bouwers en schouwers. Deze speltypen zijn geïnspireerd op de visie van Bertus Mulder. Het gaat hierbij om het inrichten van het schoolplein als geheel, door ruimte te bieden aan al deze speltypen en hiermee te voldoen aan de behoeften van ieder type kind.

- **Rauwers:** Kinderen die ruimte nodig hebben om hun energie kwijt te raken en in het rond te stuiteren. Ruimtelijke vertaling: een open terrein waarop niets hoeft en alles kan; rennen, voetbal, basketbal, fietsen of skaten, afhankelijk van de ondergrond.
- **Douwers:** Kinderen die structuur nodig hebben en die een speelaanleiding zoeken. Ruimtelijke vertaling: een gestructureerde ruimte, speciaal ingedeeld voor een activiteit of spel, zoals een speeltoestel of zandbak.
- **Bouwers:** Kinderen die los materiaal gebruiken om hun eigen omgeving te bouwen. Ruimtelijke vertaling: margegebied, de randen waarmee andere ruimten worden gemaakt (vaak groen); rommelen, plukken, afbreken, verstoppen.
- **Schouwers:** Kinderen die beschutting nodig hebben. Eerst kijken of je meedoet of gewoon uitrusten. Ruimtelijke vertaling: binnen-buitenruimte met verticale of horizontale begrenzingen waar je beschutting voelt.

Bewegen binnen en buiten schooltijd heeft een positieve invloed op onder andere hersenactiviteit en cognitieve vaardigheden. Bijvoorbeeld op het gebied van taal en rekenen. Het schoolplein biedt tal van mogelijkheden om de lesstof die binnen wordt aangeboden, ook buiten te laten beleven. Door leren en bewegen op slimme wijze aan elkaar te koppelen wordt leren leuk.